

... Språklydmestring ...

Foreldremøte

Botngård skole, 1. klasse

7.11.2017

Lillian Wik

Metodiske tips

Oppmuntre til god språkbruk og tilrettelegge miljøet

- Gode språkmodeller
- Viktig oppgave å gi barna mange og varierte **muligheter til språklig deltakelse**

Barn med uttaleforsinkelser vil ha glede og nytte av...

... at vi ikke retter uttalen, men at vi **gjentar** riktig det de forsøker å si

... at vi legger opp til **samtaler** om bøker

... at vi spiller **spill** sammen

... å leke med **rim** og **regler** (fra 3-4 år)

... å delta i **lytteleiker**

... at vi hjelper dem å trene **munnmuskulaturen** ved for eksempel blåseleiker: ballong, fjær, papirkule, sugerør i vann...

Språklydretting

- Hører barnet? (S-testen)
- Oppfatter barnet forskjell på lydene?

K/G-

- Hvordan lager vi K/G?
- Erstattes ofte av lyder som uttales lengre framme i munnen, T/D
- Ligge på ryggen, lek tiger, Grrrrrrrrrrrrrr, fordi...
- Hold ned tunga, så «baktunga» løfter seg opp mot bakre gane

R-

- Hvordan lager vi R?
- Erstattes ofte med J og L (men også med andre lyder)
- Erstatte med D. Fordi ...

Konsonantforbindelser:

- Dr- d_edage - d_edonning
- Tr- t_edapp
- Telle: en- to- t_ede- fide- ----
- Skålform

S -

- Hvordan lager vi S?
- Tannfelling påvirker uttale av S
- Lesping når tunga kommer ut av munnen. Tunga skal ikke fram over tennene
- Sidelesping, s lekker ut på sidene. (gå veien om lesping først fordi...)

Kj -

- Hvordan lager vi Kj?
- Erstattes oftest med Sj
- Tunga ned bak fortennene
- Hold ned tungespissen
- Hi for kj (Hi- øpe) (Kjøpe)

Motorikk

Øvelser dersom det er slapp muskulatur

- Blåseøvelser. Fine for å få tunga bakover (R,S (Lesping))
- Tungeøvelse for smidighet og styrke
- Lepper (Lukke? Sikler?)

Når barnet **mestrer** lyden, men ikke bruker den...

Trenger hjelp til å huske å bruke riktig uttale:

- Gjenta ordet riktig uttalt, naturlig tilbakemelding...

I gode, trygge situasjoner: Kan spørre opp. «Hva sa du?»

Barnet trenger påminning for å bruke det det mestrer, ikke for å bli uthengt.